

Forslag

til

Lov om offentlig skolebespisning.

Fremsat den 22. februar 1962 af *undervisningsministeren*.

§ 1. En kommunalbestyrelse kan i månederne november-april iværksætte eller foranledige iværksat vederlagsfri skolebespisning, jfr. stk. 2, for børn i skolernes 10 første klasser og eventuelle børnehaveklasser samt for børn i skolernes øvrige klasser, når dette af hensyn til det enkelte barns helbreds-tilstand efter skolelægens skøn må anses for ønskeligt. I den øvrige del af skoleåret kan en kommunalbestyrelse til børn i skolernes nævnte 10 klasser og eventuelle børnehaveklasser yde $\frac{1}{4}$ l sødmælk daglig.

Stk. 2. Skolebespisningen i henhold til stk. 1, 1. punktum, kan enten ydes i form af et måltid tilstrækkelig nærende mad eller i form af ydelse af $\frac{1}{4}$ l sødmælk i forbindelse med fornødent vitamintilskud.

Stk. 3. En kommunalbestyrelse kan yde bidrag til foreninger, som vederlagsfrit iværksætter skolebespisning i det i stk. 1 og 2 angivne omfang.

Stk. 4. Når skolen indberetter til det sociale udvalg, at et skolesøgende barn lider under utilstrækkelig ernæring, drager udvalget — efter at have indhentet en erklæring fra skolelægen — omsorg for, at der vederlagsfrit i månederne november-april hver skoledag ydes barnet et måltid tilstrækkelig nærende mad i skoletiden, dog kun hvis forældrene ønsker det.

§ 2. Den hjælp, der i medfør af de foregående regler ydes til skolebespisning, opføres på en særlig konto.

Stk. 2. Af statskassen ydes der kommunerne et tilskud svarende til $\frac{1}{3}$ af deres udgifter i henhold til § 1, stk. 1-3, til mælk og vitamintilskud til børn fra skolens 7 første klasser og eventuelle børnehaveklasser samt til børn fra skolens øvrige klasser, når bespisningen ydes, fordi dette af hensyn til det enkelte barns sundhedstilstand efter skolelægens skøn må anses for ønskeligt. Samme tilskud ydes kommunerne af deres udgifter i henhold til § 1, stk. 4.

§ 3. Hvor husgerning er indført som skolefag, skal kommunalbestyrelsen være berettiget til at bestemme, at den i skolekøkkenet på kommunens bekostning til-lavede mad gratis tildeles skolens elever.

§ 4. Denne lov træder i kraft den 1. april 1962.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne, men kan efter forhandling med det færøske hjemmestyre ved kongelig anordning sættes i kraft på Færøerne med de ændringer, som måtte være hensigtsmæssige under hensyn til de særlige færøske forhold.

Stk. 3. Loven gælder ikke for Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov om offentlig forsorg af 20. maj 1933 med senere ændringer indeholdt i kapitel XX (§§ 285-288) bestemmelser om offentlig skolebespisning m. v. Undervisningsmin. j. nr. 170-61.

I det forslag til en ny lov om offentlig forsorg, som socialministeren forelagde i folketings-samlingen 1960-61, var der i kapitel XI (§§ 73-75) optaget

bestemmelser om offentlig skolebespisning, der svarede til de hidtidige bestemmelser i forsorgslovens §§ 285-288 som ændret ved lov nr. 169 af 29. april 1960. Ved første behandling i folketinget af forslaget til ny forsorgslov blev der fremsat ønske om, at reglerne om skolebespisning udgik af forsorgsloven og optoges i skolelovgivningen. De nævnte bestemmelser blev herefter ved et ændringsforslag i overensstemmelse med folketingsudvalgets ønske udtaget af lovforslaget.

Undervisningsministeriet har overvejet, hvorvidt reglerne om skolebespisning burde optages i den bestående skolelovgivning, og man har herved særlig haft opmærksomheden henvendt på skolelægeloven. Under hensyn til, at skolelægeloven i første række tilsigter en almindelig kontrol med sundhedstilstanden i skolen og undersøgelse af skolebørnenes helbred og særlig beskæftiger sig med skolelægernes og skolesundhedsplejerskernes herhenhørende pligter, har man imidlertid fundet det rigtigst, at bestemmelserne om skolebespisning fastsættes i en særlig lov.

Bestemmelserne i nærværende lovforslag svarer i det væsentlige til reglerne i kapitel XX i forsorgsloven af 20. maj 1933 som ændret ved lov nr. 169 af 29. april 1960.

Lovforslagets § 1, stk. 1-3 svarer til forsorgslovens § 286, § 1, stk. 4 til forsorgslovens § 287, § 2 til § 288 og § 3 til § 285.

For de foreslåede ændringer er der nærmere redegjort i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Efter forsorgslovens § 286, stk. 1, er kommunernes ret til at yde vederlagsfri skolebespisning begrænset til at omfatte børn i hovedskolen (1.-8. klasse) og i 9. klasse. Denne bestemmelse er efter det over for undervisningsministeriet oplyste forstået således, at bespisning kan iværksættes for børn i skolernes 9 første klasser, herunder 1. og 2. realklasse, hvorimod skolebespisning kun kan iværksættes for børn i 3. realklasse (10. klasse), når dette af hensyn til det enkelte barns helbredstilstand efter skolelægens skøn må anses for ønskeligt.

Undervisningsministeriet finder det rimeligt, at der åbnes mulighed for, at en kommune, såfremt den måtte ønske det, også kan yde børnene i 10. klasse og i de nye børnehaveklasser vederlagsfri skolebespisning, hvilket synspunkt er tiltrådt af sundhedsstyrelsen.

Ændringsforslaget betyder alene en udvidelse af kommunernes ret til at iværksætte skolebespisning, men medfører ikke en tilsvarende forøgelse af udgifterne for statskassen, jfr. § 2, stk. 2, hvorefter statstilskud fortsat som hovedregel kun vil kunne ydes til kommunernes udgifter til mælk og vitamintilskud til børn fra skolernes 7 første klasser. Man finder det dog naturligt, at statstilskud også ydes til mælk og vitamintilskud til børnene i børnehaveklasserne, hvor sådanne oprettes.

Til § 2.

Efter forsorgslovens § 288, stk. 2 ydes tilskuddet til kommunernes herhenhørende udgifter af den fælleskommunale udligningsfond. Da § 3 i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond med senere ændringer er ophævet ved lov nr. 156 af 7. juni 1958 om lønninger m. m. til folkeskolens lærere § 50, stk. 4, må dette tilskud udredes af statskassen, jfr. lovforslagets § 2, stk. 2 og 3.

Denne ændring er kun af formel karakter, idet statskassen også under den nuværende ordning bærer udgiften til tilskud, jfr. § 1, stk. 2 i lov nr. 25 af 5. februar 1958 om ophævelse af den fælleskommunale udligningsfond.

Til § 4.

Hjemmelen til at iværksætte skolebespisning bortfalder den 1. april 1962, jfr. forsorgsloven af 31. maj 1961 § 132, stk. 1 og 2, hvorfor lov om skolebespisning må træde i kraft samme dato.

Det må anses for hensigtsmæssigt, at der åbnes mulighed for at sætte loven i kraft på Færøerne med de ændringer, som skønnes nødvendige, hvorimod det næppe kan være påkrævet at lade loven få virkning for det grønlandske skolevæsen, der drives af staten under administration af ministeriet for Grønland.